

"De Barnevelder"

Uitgave van De Barnevelder Club

De Barnevelder, nr. 105, Januari 2022.

Clubblad van 'De Barnevelder Club'
Dit clubblad verschijnt drie keer per jaar

Bestuurssamenstelling

Voorzitter	Hans Stil	06-10704956
Secretaris	Henk Bakker	030-6666636
Email:	Secretaris@barnevelderclub.nl	
Penningmeester	Jan van der Geest	
Bestuursleden	Vacant	
	Vacant	

Erevoorzitter	Dick de Boer
Ereleden	Jan Krijthe
	Gijs Donkersteeg
	Cees van der Burg
	John van Dijk
	Cees van der Wel

Contributie: € 25,00 per jaar t.n.v. penningmeester Barnevelderclub.
Girorekening NL65 INGB 00022.57.398

Redactie clubblad:

Vacant

Beheer website:

Barend van de Bruinhorst

www.Barnevelderclub.nl

Contributie 2023.

Geachte leden van de Barnevelderclub,

Ook de Barnevelderclub gaat met zijn tijd mee. Sinds dit jaar hebben we de mogelijkheid voor een automatische incasso van uw lidmaatschapsgeld. Geen kans meer dat u het vergeet, geen gedoe meer met overschrijvingen en geen vervelende mailtjes meer dat u moet betalen. U helpt onze penningmeester en maakt het u zelf gemakkelijk. Hoe kunt u dit doen? Beantwoord de mail, die u onlangs van mij (Jan van der Geest) heeft ontvangen, met uw naam en rekeningnummer dan regelen wij alles voor u.

Mocht u toch liever zelf het heft in eigen handen houden dan kunt u de contributie van 25 euro over te maken op de rekening van de Barnevelderclub, IBAN:NL65INGB000227398 onder vermelding "contributie 2023".

Ook in 2023 willen we de hobby een steuntje in de rug blijven geven met een jondierendag, mooie prijzen, een interessante jaarvergadering en hokbezoeken. Daar hebben we uw hulp bij nodig.

Wij rekenen op uw medewerking, waarvoor bij voorbaat dank.

Jan van der Geest

Penningmeester

Belangrijke data:

Jongdierendag 2023 (onder voorbehoud) 2 september 2023 in Mijdrecht

Inhoudsopgave

Blz.

Contributie 2023.....	1
Belangrijke data:.....	1
Inhoudsopgave.....	2
Van de voorzitter.....	3
<u>Ik geef de pen door: Theo de Graaff</u>	4
Op bezoek bij Kor Blok.....	6
KLN Welzijnsleidraad voor het houden en fokken van Rashoenders, Rasdwerghoenders en Serama's.	8
Stadse burens slepen Franse plattelandshaan voor de rechter: Hij kraait te hard	14
Vogelgriep, wat kunnen we doen	17
Prik tegen vogelgriep mag straks van Brussel, maar er is nog geen vaccin	20
Kip Henny Penny dringt zwaarbeveiligde Pentagon binnen	21
47 ^e Hauptsonderschau van de Duitse Barnevelderclub in Schopfloch op 15 en 16 oktober 2022.	22
Wie weet welk kippenras dit is?	37

Van de voorzitter

Lieve mensen van de Barnevelderclub,

Welkom bij de nieuwste editie van onze clubkrant. We zijn trots dat we u weer kunnen voorzien van de laatste nieuwtjes, updates en informatie over onze geliefde Barnevelder.

Deze week is er officieel afscheid genomen van alle maatregelen tegen het Corona virus. Nu wordt onze hobby alleen nog zwaar op de proef gesteld door alle maatregelen tegen de vogelgriep. Gelukkig zijn ook daar positieve ontwikkelingen te melden. Onze kippen voorzien van een snavelmasker is niet de oplossing, wat er wel mogelijk is leest u in deze clubkrant.

Ondanks alle tegenslag zijn er fokkers die niet bij de pakken neer gaan zitten. Twee van deze fokkers geven u een kijkje in de keuken. Theo de Graaf en Kor Blok vertellen u hoe zij het fokken tijdens de vogelgriep ervaren en hoe ze het plezier in de hobby behouden.

Bij onze burens hebben ze het afgelopen jaar nog een show georganiseerd en de resultaten kunt u weer bekijken in deze clubkrant. Als alles meezit hopen wij natuurlijk op 2 september weer een jongdierendag te organiseren.

Met het vooruitzicht op een jongdierendag wens ik u veel plezier en succes met het fokken van mooie Barnevelders. En ondanks alle tegenslagen wens ik u veel plezier met uw kippen.

Namens het bestuur wens ik u veel leesplezier toe.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Hans Stil', written over a horizontal line.

Hans Stil

Voorzitter

Ik geef de pen door, deze keer Theo de Graaff

Beste collega fokkers,

Eerst even voorstellen. Ik ben Theo de Graaff, (78 jaar) de helft van het duo Theo en Thea, inmiddels al bij heel wat pluimveeliefhebbers in Nederland bekend.

Theo met zijn vrouw Thea tijdens de Corona crisis in de oude koeienstal.

Ik ben gepensioneerd melkveehouder.

Toen we 12 jaar geleden wisten dat onze 3 kinderen definitief een ander keuze gemaakt hadden, hebben we het melkvee verkocht, maar zijn wel op de boerderij blijven wonen.

Het meeste land is inmiddels in andere handen.

Ons leven stond toen in het teken van koeien melken en fokken, veel meegedaan met kalver- en koeienkeuringen in de provincie Utrecht met als resultaat een prijzenkast vol met koeienbekers.

Wat ga je doen met alle vrijkomende tijd en ruimte?

Het gras rond het erf wordt kort gehouden door zes Zwartbles schapen.

In het voorjaar genieten we van de lammetjes en kuikentjes die ons een echt lentegevoel geven.

In mijn jeugd was ik druk met paarden en tot 2010 de koeien maar dat zag ik niet meer zitten gezien mijn leeftijd.

We hadden altijd al contact met Wim Bleijenberg, Hollandse Hoen fokker, in verband met het organiseren van kalverkeuringen. Omdat ik graag met dieren bezig ben, zijn er Hollandse Hoen Goud pel groot op

het erf gekomen. Veel samengewerkt met Wim en geruild met als resultaat ieder jaar wel een F dier of een beker.

Maar dat was pas het begin. Ieder jaar is er wel een ras bijgekomen.

Sussex kriel witzwart Columbia, Barnevelder kriel in 3 kleurslagen, Welsumer kriel en als laatste Vorwerk kriel.

Met als gevolg lid van 5 speciaal clubs

Maar nu zitten alle hokken vol.

Ik fok ongeveer 150 kuikens per jaar op, dus per ras maar een minimaal aantal dieren, toch halen we ieder jaar bijna bij alle rassen goede resultaten.

De “kleine huisdiertjes” houd ik in toom met 1 fles Dasty per jaar á €2,- en geen resistentie.

Ook veerluizen ga ik zo nodig met succes te lijf met groene zeep en water

Op de verplichte influenzaenting na worden er al 12 jaar geen medicijnen of entingen gebruikt.

Geen grote problemen. Het kan dus wel!! Voor voer alleen standaardkorrel of meel.

Als de kippen niet buiten loslopen, krijgen ze het hele jaar, ook in de winter, fijn vers geknipt gras.

Het was bij meerdere mensen opgevallen dat er bij ons ruimte was om wat te organiseren.

De boerderij met stal toen er nog koeien stonden

Daardoor wordt de lege koeienstal in oktober dit jaar al voor de 6^e keer gebruikt voor de plaatselijke verenigingsshow van "Onze Langoren" en voorafgaand in augustus de Jongdierendag. De kooien van deze vereniging liggen bij ons opgeslagen.

In 2018 hadden we er een zomertreffen (weekend) georganiseerd door de Sussexclub. Begin september was de ruimte voor de 3e keer gereserveerd voor de gezamenlijke Jongdierendag van de Lakenvelder/Vorwerk, Barnevelder en Baardkuif/Kuifhoen clubs. Maar helaas!!

De oude koeienstal van Theo vol met kooien van de drie speciaalclubs (toen het nog wel kon)

Dat is een groot feest, met 50 auto's op het erf van zo'n 70 personen met ruim 300 kippen, en een gezamenlijke barbecue tussen de middag. Helaas zijn deze dagen voorlopig verleden tijd en of dit nog terugkomt is zeer de vraag. We blijven dit doen zolang de omstandigheden het toelaten. De kippen blijven wel, misschien wat minder. Het broeden en opfokken geeft veel plezier.

Soms krijg ik het advies om bij een ras te blijven om een hoger niveau te bereiken, maar we genieten te veel van alle contacten met plezierige mensen, van

collega fokkers tot mensen die de overvloedige dieren kopen uit het gehele land van Dokkum tot Maastricht. Er hangt een wachtlijst in de keuken van vrienden die nieuwe dieren willen hebben. Onze afnemers zijn mensen die een klein aantal dieren in de tuin willen voor de gezelligheid en een eitje. Vaak krijgen we later nog een appje dat de kippen zijn ingeburgerd en ze de eerste eitjes leggen. Dat motiveert ons om door te gaan.

Op dit moment zijn de zwarte Barnevelder kriel in de meerderheid. Omdat ze het minst gefokt worden vind ik het leuk om ze in stand te houden en hoop ze nog eens te kunnen showen.

Een leuke anekdote:

Iemand uit de buurt vroeg om Sussex hennen, maar vond €15,- te veel, nou dan maar niet. Een week later belde er een mevrouw uit Noord Holland om Sussex hennen. Ik zei: U heeft geluk want iemand anders vond ze te duur. De mevrouw was stomverbaasd en betaalde spontaan het dubbele en stuurde later een appje met foto's dat ze in haar achtertuin liepen te scharrelen.

Hiermee een klein inkijkje in onze pluimveehobby. We genieten er iedere dag van.

Thea en Theo de Graaff

Ik geef de pen aan Kees Hoogervorst

Als fokker is Theo succesvol zoals blijkt uit deze oorkonde

Op bezoek bij Kor Blok

Beste lezers,

Begin dit jaar had ik even telefonisch contact met Hans Stil over van alles en nog wat maar vooral hoe het gaat met onze fokkerij in deze vreemde tijd van weinig contact, geen tentoonstellingen enz. bekende oorzaak “de vogelgriep”

Allereerst zal ik me even voorstellen; Ik (Kor Blok) ben al weer heel wat jaren lid van de Barnevelderclub. We wonen met ons gezin in Klein Wetsinge (net iets boven Groningen) en heb een eigen bouwbedrijf. Dus als lid van de barnevelderclub een van de noordelijkste fokkers van de Barnevelder.

Kor met een van zijn Groninger meeuwen

tentoonstelling en was verkocht. De zwart/wit schakering vind ik prachtig.

Samen met mijn zoon fok ik per jaar ongeveer 300 kuikens uit verschillende tomen en dus meerdere kleuren. De uitdaging is om ieder jaar dieren te fokken die voldoen aan wat de standaard voorschrijft. Dat is natuurlijk zoals u weet makkelijker gezegd dan gedaan. De dubbel gezoomde is over het algemeen op een dusdanig niveau dat daar de uitdaging minder van is dan de zilver gezoomde. Die kleurslag is moeilijker vooral om de mahonie kleur kwijt te raken, mooi zilverwit is voorlopig een grote uitdaging voor mij en dan daarbij al de andere aspecten die je bij het fokken van Barnevelders in de gaten moet houden, type, zoming, veer-breedte enz.

Kor Blok met een van zijn dubbelgezoomde hennen

Op een ruime kavel hebben we naast de hoenders (Barnevelders en Groninger meeuwen) ook een aantal geiten. We fokken de grote Barnevelders, de standaard dubbel gezoomde is en blijft voor mij de basis en ik heb mijn toom opgebouwd met bloed van collega fokkers uit Groningen; Jan Krijthe en Wieger Brink (blauw gezoomde), later nog eens een haan gebruikt van Barend v.d. Bruinhorst. Enkele jaren later ben ik met de kleurslag zilver dubbel gezoomd begonnen, ik zag Gerrit Simmelink met die kleurslag op een

Een toom zilver zwart gezoomde grote Barnevelders bij Kor

Een blauwe hen die ontstaan is uit de kruising met een blauw dubbel gezoomde haan.

Nu we met het vogelgriep virus te maken hebben zijn er helaas minder of geen contact momenten meer met fokkers/liefhebbers, geen jongdierendagen en tentoonstellingen met als gevolg geen leuke competitie en geen oordeel van een deskundige keurmeester. Maar omdat ik het prachtig vind om in mijn vrije tijd (en als ontspanning) met de kippen bezig te zijn zoek je wat uitdagingen. Zo heb ik van een liefhebber uit Drenthe een blauw gezoomde haan overgenomen om die te in te kruizen in mijn zilver gezoomde stam, dit met het idee om het bruin (mahonie) kwijt te raken en om zilverblauw dubbel gezoomd te creëren. De eerste kuikens hadden div. kleuren, nl. nagenoeg zwart, wit getekend, zwart getekend en een paar blauw met een zoming die zeer verwatert is. Dat word nog een lange weg maar ik beleef er veel lol aan en de overvloedige dieren kan ik gelukkig goed kwijt hier in de buurt. Een paar nagenoeg witte hennen ga ik ook mee fokken vandaar het contact met Hans over een witte fok-haan. Onlangs had ik met een collega over de legkracht van de hennen, die neemt wat af de afgelopen jaren, komt dat door inteelt (kleinere worden

populatie) of te weinig op geselecteerd door mij / ons? Het eerste jaar leggen de hennen nog wel goed maar de 2^e jaar en ouder word het snel minder en vervetten de hennen sneller, ze zien er prachtig uit maar leggen dus minder of niet meer is mijn ervaring, wellicht een ander legras inkruisen? Zou daar graag met andere fokkers over spreken. Kortom als liefhebber/fokker van de hoenders laat ik me niet demotiveren door de vogelgriep maar zoek wat uitdagingen. Maar in de eerste plaats fok ik voldoende zuivere barnevelders om de komende jaren weer (daar gaan ik van uit) ze te kunnen showen, die tijd komt weer en ik hoop zo mijn collega fokkers ook te motiveren om het zelfde te doen. Fok genoeg jonge dieren om het ras op niveau te houden en om zo het prachtige ras te behouden voor de toekomst.

Tot ziens, Groet Kor Blok

Kor bij zijn geiten

KLN Welzijnsleidraad voor het houden en fokken van Rashoenders, Rasdwerghoenders en Serama's.

(opgesteld door de commissie D&W van KLN Dec 21)

Uitgangspunten en normen voor de fokkerij van Hoenders, Dwerghoender en Serama's (hierna te noemen: Hoenders), gericht op dierenwelzijn. Inhoud:

1. Inleiding
2. Leidraad
3. Huisvesting
4. Voeding
5. Voortplanting
6. Transport
7. Verzorging en preventie
8. Wetgeving
9. Samenvatting

1. Inleiding.

Hoenders (Galliformes) zijn een orde van vogels. Over het algemeen zijn het typische grondvogels. Het zijn plompe vogels die niet ver en hoog vliegen. Ze verbergen zich bij gevaar in het struikgewas en broeden op de grond. Alle hoendervogels zijn nestvlinders. Het zijn prooidieren en daarom slapen veel soorten op een veilige hoog gelegen plaats zoals in een boom. *(bron: Wikipedia)*

Van nature leven hoenders in groepen; één of meer hanen met een groep hennen. In deze groepen bestaat een rangorde, ook wel pikorde genoemd. Dieren die laag in de rangorde staan zullen het eerst welzijnsproblemen ervaren als de houderij niet optimaal is.

In de georganiseerde kleindierenliefhebberij houden liefhebbers hoenders en fokken ze daarmee. Dat doen ze om de grote variëteit aan rassen en kleurslagen in stand te houden of uit te breiden. Hierbij spelen keuringen en tentoonstellingen een belangrijke rol. Daar zit een wedstrijd element aan: wie fokt het dier dat het beste aan de ras standaard voldoet?

Aangezien de hobby door hoender*liefhebbers* wordt bedreven, kan aangenomen worden dat de beoefenaren ervan goed voor hun dieren willen zorgen en daar ook plezier aan beleven. Maar bij het houden van levende dieren bestaat altijd het risico dat door onwetendheid, onkunde, onoplettendheid of overmatige competitie het welzijn van de dieren toch in het gedrang komt.

2. Leidraad

Deze leidraad is opgesteld door de commissie Dierenwelzijn & Wetgeving in opdracht van het hoofdbestuur van KLN. De conceptversie is door de Diertechnische Raad en de Standaardcommissie besproken en van input voorzien, en vervolgens in de Algemene Ledenvergadering vastgesteld.

In deze leidraad wordt uiteengezet welke voorwaarden gelden voor het diervriendelijk houden van hoenders

Het uitgangspunt is dat moet worden voldaan aan de vijf vrijheden :

1. dieren zijn vrij van honger en dorst. Ze hebben gemakkelijk toegang tot vers water en een adequaat rantsoen;
2. dieren zijn vrij van ongemak. Ze hebben een geschikte leefomgeving inclusief onderdak en een comfortabele rustplaats;
3. dieren zijn vrij van pijn, verwonding en ziekte. Er is sprake van preventie en een snelle diagnose en behandeling;
4. dieren zijn vrij van angst en stress. Er is zorg voor voorwaarden en behandelingen die geestelijk lijden voorkomen;
5. De dieren zijn vrij om natuurlijk gedrag te vertonen

Om aan bovenstaande vrijheden te voldoen gelden er voor houders van hoenders de volgende criteria:

- Een bij de dieren passende huisvesting. Alleen dieren en diersoorten die elkaar verdragen mogen bij elkaar gehouden worden in één onderkomen.
- Dat er geen beperkingen voor bewegingen en gedrag zijn, waardoor pijn, verwondingen of stress kunnen ontstaan.
- Een aan de dieren aangepaste voeding en verzorging.
- Dat de fokker voldoende kennis heeft om vitale en niet vitale dieren te herkennen en weet hoe vitaliteit onder zijn/haar dieren bereikt kan worden.
- Het hebben van voldoende basiskennis om voortplanting, verwondingen, ziektes, parasieten en aandoeningen te kunnen onderkennen en daarvoor passende maatregelen te kunnen nemen. Passende maatregelen kunnen ook zijn het inschakelen van hulp van een deskundige collega-fokker of dierenarts.

In de volgende hoofdstukjes worden de vijf vrijheden bij het houden van hoenders verder toegelicht:

3. Huisvesting:

2) Dieren zijn vrij van ongemak. Ze hebben een geschikte leefomgeving inclusief onderdak en een comfortabele rustplaats;
5) De dieren zijn vrij om natuurlijk gedrag te vertonen

Hoenders behoren doelmatig gehuisvest worden, dat wil zeggen dat ze een hok nodig hebben dat voldoet aan de rasspecifieke eisen.

Hoenders kunnen in een binnenhok of stal gehouden worden, mits daar ook daglicht kan toetreden. Er kunnen dan maximaal 3 dieren op een vierkante meter worden gehouden.

Het is echter aan te bevelen dat de hoenders ook naar buiten kunnen. Dat kan in een afgesloten ruimte (ren of voliere) of een geheel vrije uitloop. Voor een overdekte ren wordt een oppervlakte van minimaal 1 m² per dier aanbevolen.

Er is sprake van een vrije uitloop als 10 hoenders buiten een ruimte van tenminste 30 m² hebben, bij voorkeur op gras. Vrije uitloop geeft de dieren meer keuzevrijheid en scharrelruimte. Echter in tijden van een ophokplicht of afschermplicht is vrije uitloop niet mogelijk.

In zowel een ren als bij een vrije uitloop moeten de dieren de schaduw kunnen opzoeken

Voor dieren die een ren of vrije uitloop tot hun beschikking hebben, is in het hok minder bewegingsruimte nodig. We spreken dan over een nachthok.

Rekening houdend met de grootte en het temperament van de verschillende rassen, zijn de minimum voor het nachthok:

Ras (grootte)	Aantal dieren per m2 nachthok
Zware en middenzware rassen (Haan > 3kg)	3
Lichte rassen (haan tot 2 kg)	4
Dwerghoenders en Serama's	5

Als een hok te klein is zal er meer onrust zijn tussen de dieren onderling. De dieren die het laagst in de pikorde staan, zullen geregeld verjaagd worden en onvoldoende gelegenheid hebben om te vluchten of zich terug te trekken. Het observeren van dit gedrag en daar naar handelen is belangrijker dan het hanteren van de bovengenoemde getallen.

Slaapgelegenheid:

De meest hoenders slapen graag hoog. Hiervoor kunnen zitstokken worden aangebracht. Bij meerdere zitstokken is het prettiger om deze op gelijke hoogte te maken, zodat de dieren 's avonds niet teveel vechten om het beste (hoogste) plekje. Als vuistregel moet 1,5 keer de breedte van het dier als zitstoklengte worden aangehouden. Dus voor 15 hoenders van 25 cm breed is $15 \times 25 \times 1,5 = 5,63$ meter zitstokken nodig. Een mestplank of specifieke mestopvangbak onder de zitstokken kan sterk bijdragen aan de hygiëne in het hok, als die regelmatig gereinigd wordt.

Sommige rassen, zoals zijdehoenders, maken geen gebruik van zitstokken. Deze dieren willen graag in een rustig, tochtvrij en droog hoekje op de grond overnachten.

De dieren moeten in het nachthok beschermd worden tegen wind, koude, hitte en vocht. Daarnaast moeten ze ook in het nachthok over voldoende frisse lucht beschikken.

De mest moet onder de zitstokken opgevangen worden, of in het strooisel kunnen uitdrogen. Als de mest nat wordt, zal ammoniak ontstaan en dat is schadelijk voor de luchtwegen.

Het hok moet altijd goed geventileerd worden zonder dat er tocht ontstaat.

De bodembedekking is zodanig van samenstelling dat de dieren zo veel mogelijk natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Van nature scharrelen hoenders graag door strooisel om voedsel te zoeken.

Daarom is het aan te bevelen om dagelijks een beetje graan door het strooisel te strooien, om dit gedrag te bevorderen. Dit is meteen goed voor de poten en nagels van de dieren.

Het regelmatig reinigen of vervangen van de bodembedekking is daarbij vanzelfsprekend.

Legnesten

Hennen zullen, afhankelijk van ras en seizoen, op een leeftijd van ongeveer een half jaar beginnen te leggen. Van nature wil de hen haar ei leggen op een rustig, beschut plekje dicht bij de grond. Ze zal een aantal dagen achter elkaar een ei op dezelfde plek willen leggen en er vervolgens op willen broeden. Voordat jonge hennen beginnen te leggen moeten de legnesten aanwezig zijn, zodat ze er aan kunnen wennen. Eén legnest per drie hennen is praktisch altijd voldoende. Te weinig legnesten leidt tot onrust in het hok. Vooral de hennen die laag in de pikorde staan zullen dan vaker hun ei op de grond leggen.

De aanbevolen afmetingen voor de legnesten zijn:

Ras	Afmetingen (lxbxh)
Zware rassen (haan zwaarder dan 3 kg)	50 x 50 x 50
Middelgrote rassen (haan tot 3 kg)	45 x 45 x 45
Lichte rassen (haan tot 2 kg)	35 x 35 x 35
Dwerghoenders	35 x 35 x 35
Oorspronkelijke krielen en Serama's	25 x 25 x 25

Ook hier geldt dat het observeren van het gedrag van de dieren en daar naar handelen belangrijker is dan het hanteren van de getallen.

4. Voeding.

1) zijn vrij van honger en dorst. Ze hebben gemakkelijk toegang tot vers water en een adequaat rantsoen;

Het is gebruikelijk dat hoenders twee keer per dag gevoerd en gedrenkt worden en wel 's morgens en in de namiddag. Is dat niet mogelijk, dan 's morgens voldoende voer en water aanbieden voor de hele dag. Hoenders zijn alleseters. Ze kunnen veel etensresten en groente- en fruitafval goed eten en verteren. In de handel is voer verkrijgbaar dat aansluit op de verschillende levensfasen van de kuikens en van de jonge en volwassen dieren.

Onbeperkt voer aanbieden kan op den duur ongedierte aantrekken. Voor het verstrekken van een afgemeten hoeveelheid voer (beperkt voeren) zijn allerlei richtlijnen per ras beschikbaar; ook voerfabrikanten adviseren hierover. Het is echter belangrijker om het eetgedrag van de dieren te observeren. Bij het verstrekken van het voer moeten ze graag komen eten, maar niet de voerbak aanvallen. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende ruimte aan de voerbak is, zodat alle dieren tegelijk kunnen eten, ook degene die het laagst in de pikorde staan.

Drinkwater moet altijd beschikbaar zijn. De wateropname is ongeveer twee keer zo groot als de voeropname. De opstelling van de drinkbakken dient zodanig te zijn, dat bevuilding wordt voorkomen. Ook hier is het belangrijk dat de dieren die het laagst in de pikorde staan voldoende gelegenheid krijgen om te drinken.

5. Voortplanting

5) De dieren zijn vrij om normaal gedrag te vertonen

Voortplanting is één van de meest natuurlijke gedragingen van hoenders. Dat betekent niet dat voortplanting altijd moet worden bevorderd.

De fokker is verantwoordelijk voor de ouderdieren, maar ook voor de eventuele kuikens. Worden de kuikens door de hen uitgebroed of in een broedmachine? Is er voldoende ruimte en kennis aanwezig om de kuikens groot te brengen. En wat zal straks de bestemming van deze kuikens zijn?

Als er geen kuikens gewenst zijn, of als de eieren niet door de hen zelf uitgebroed zullen worden, is het aan te bevelen om meerdere keren per dag de eieren weg te halen. De hennen zullen dan minder snel geneigd zijn om te gaan broeden ("broeds" worden).

Tijdens de broedsheid eet en drinkt een hen weinig; ze kan dan ook veel gewicht verliezen. Ook dit is natuurlijk en niet nadelig voor het welzijn. Het is wel van belang dat er voer en water op korte afstand van het nest beschikbaar is en dat de broedse hen in een rustige en veilige omgeving zit, anders zou ze te weinig van het nest af durven gaan om te eten.

Door broedse hennen regelmatig van het nest te halen en ze naar buiten te doen, zal de broedsheid

Van nature vindt bij hoenders de voortplanting plaats in tomen: een haan met een aantal hennen. De haan zal met deze hennen paren (treden), waarbij sommige hennen vaker getreden worden dan andere. Het is belangrijk om dit goed te observeren, omdat overmatig treden kan leiden tot beschadigingen van de hen. Het verwijderen van sporen bij de hanen is verboden. Schade bij de hennen kan voorkomen worden door de tomen groter te maken, of door de dieren vrije uitloop te geven zodat de hennen kunnen wegvlugten. Ook als de eieren regelmatig worden geraapt, kan een hen ongewenst broeds raken. Bij sommige rassen gebeurt dit vaker dan bij andere. Broedsheid is een natuurlijk proces, en gaat vanzelf over als er na verloop van tijd geen kuikens komen. Hennen kunnen broeds-af gemaakt worden door ze regelmatig van het nest af te halen. Desgewenst kunnen ze tijdelijk in een verblijf zonder legnesten en strooisel geplaatst worden.

6. Transport

2. dieren zijn vrij van angst en stress. Er is zorg voor voorwaarden en behandelingen die geestelijk lijden voorkomen;

Rashoenders worden een paar maal per jaar van en naar tentoonstellingen vervoerd, doorgaans binnen de landsgrenzen. Ook verhuizen hoenders voor fokdoeleinden naar andere fokkers of liefhebbers.

Alleen gezonde hoenders mogen vervoerd worden. Voorafgaand aan het transport moeten ze rijkelijk gedrenkt worden en matig gevoerd. Het transport moet zo kort mogelijk zijn, en mag ten hoogste 24 uur bedragen. Bij transport dat langer dan 12 uur duurt, moet onderweg water worden verstrekt. Bij het transport moeten stress en angst zo veel mogelijk voorkomen worden. In een “donkere” kist zijn de hoenders over het algemeen rustiger dan in een transportkist met een gaasvenster. Daarom kunnen beter geen knaagdieren kooien of benches gebruikt worden.

De dieren moeten tijdens het transport zich niet kunnen verwonden of beschadigen. Dieren mogen bij warme dagen niet in een auto achter gelaten worden. Bij hoge temperaturen moeten maatregelen genomen worden om te voorkomen dat de dieren oververhit raken.

Het transportmateriaal is stevig van constructie en heeft één dier per vak. De afmetingen van een vak moeten aangepast zijn aan de grootte van de dieren en zijn als volgt ca.:

Ras / Grootte	Maten in cm (l x b x h)
Zware rassen (haan zwaarder dan 3 kg)	50 x 35 x 50
Middelgrote rassen (haan tot 3 kg)	45 x 30 x 45
Lichte rassen (haan tot 2 kg)	40 x 25 x 40
Dwerghoenders	40 x 25 x 40
Oorspronkelijke krielen	30 x 18 x 35

De bodemmaat mag niet veel groter zijn i.v.m. het schuiven van de dieren bij schuinhouden en remmen. Daarom dient zowel te groot als te klein transportmateriaal vermeden te worden. Tevens moet de bodem van ruw materiaal zijn. Een verwijzing naar levende dieren op de kisten mag niet ontbreken.

Ventilatieopeningen:

In het transportmateriaal dienen ruim voldoende ventilatieopeningen aanwezig te zijn. Als minimum geldt 15% van het vloeroppervlak. Voorbeeld dwerghoenders: $0,15 \times 40 \times 25 = 150 \text{ cm}^2$ per dier.

Twee openingen bijvoorbeeld van $5 \times 15 \text{ cm}$ aan elke kant voldoen voor één dier.

De ventilatieopeningen mogen ook na belading niet belemmerd worden. Dit kan bereikt worden door het aanbrengen van latten op strategische plaatsen aan de buitenkant van de transportkisten. De dieren dienen altijd verzekerd te zijn van voldoende verse lucht.

7 . Verzorging en preventie

Door voorlichting binnen verenigingen, speciaalclubs, bonden en middels vakbladen en sociale media worden de houders/verzorgers van hoenders voortdurend ingelicht en bijgeschoold over de juiste wijze van verzorging. Het uitgangspunt is daarbij steeds het welzijn van de dieren. Door dagelijkse observatie van de dieren en controle op licht, lucht, water, voer, hygiënische omstandigheden en mogelijke ziektes en aandoeningen en plagen door endo- of ectoparasieten, worden afwijkingen vroegtijdig ontdekt en kunnen passende (preventieve) maatregelen genomen worden. Hierbij horen ook de maatregelen om de dieren te beschermen tegen predatoren.

8. Wetgeving

Het houden , fokken en het te koop aanbieden van hoenders is bij wet geregeld, namelijk in de Wet Dieren. Deze krijgt steeds verder concreet invulling in het besluit houders van dieren. Controle op handhaving van deze wetten wordt gedaan door de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA), Landelijke Inspectie Dienst (LID). (LID is het inspectieapparaat van de Dierenbescherming) De inspecteurs van de LID zijn Buitengewoon Opsporing Ambtenaar (BOA) en hebben speciale strafrechtelijke bevoegdheden.

9. Samenvatting

Deze leidraad wordt binnen KLN gehanteerd; het houden van hoenders is hiermee aan voorwaarden gebonden. Voor het behouden en veiligstellen van de genetische eigenschappen is men gehouden om alleen met dieren te fokken die gezond en vitaal zijn en ook de kwaliteit bezitten om de instandhouding (conservatie) van de verschillende rassen te waarborgen.

Een belangrijke rol speelt daarbij een goede verzorgingstoestand die alleen door een diervriendelijke en bij de diersoort passende manier van houden te bereiken is. Het uitgangspunt is dat gezondheid vóór schoonheid gaat.

Plaatselijke verenigingen en speciaalclubs kunnen adviseren over naleven van deze door KLN vastgestelde leidraad, waarbij recht gedaan wordt aan het welzijn van de hoenders en alle door de overheid uitgevaardigde regels.

Stadse buren slepen Franse plattelandshaan voor de rechter: Hij kraait te hard

In Frankrijk verschijnt morgen een haan voor de rechter. Zijn buren vinden dat hij teveel lawaai maakt.

Frank Renout 03-07-19, 14:06 Laatste update: 17:34

Het zal morgen nog een heel gekukel worden in de rechtszaal. Niet alleen Maurice zèlf komt, de Franse haan die terecht staat. Ook andere Fransen haantjes komen (met hun eigenaren) naar de rechtbank in Rochefort. Daar zal een definitief vonnis worden gevelde:

De roodkoperen-zwart gevederde Franse haan woont in het idyllische vissersstadje Saint-Pierre d'Oléron, op een eilandje voor de Atlantische kust van Frankrijk. En daar doet hij al sinds jaar en dag waar hij goed in is: kukelen. Ook 's morgens vroeg, ja. Zijn eigenaresse, zangeres Corinne Fesseau, zou hem voor geen goud kwijt willen. „Dat zou voelen alsof je je kind kwijtraakt.”

Maar haar buren denken daar anders over. Een gepensioneerd stel, afkomstig van het vasteland, heeft een vakantiewoning op het eiland, naast Fesseau. Daar komen ze één of twee keer per jaar. En dan komen ze voor de rust. Een haan die al kraait voor de zon opkomt, dan past niet in hun beleving van rust.

Vakantiegangers zijn welkom hoor, maar ze moeten ons niet hun regels op gaan leggen

Corinne Fesseau, eigenaar van Maurice

Stilte

Twee jaar geleden vroeg het echtpaar of het wat stiller kon, en dat was het begin van een ongeken­de escalatie waardoor Maurice inmiddels in Frankrijk het middelpunt is geworden van een landelijke rel.

„In 2017 stond die mijnheer bij me voor de deur en vroeg hij op onvriendelijke toon wat ik dacht te doen aan die haan”, vertelde Fesseau in de Franse pers. Nou, ze wilde er niks aan doen. „Vakantiegangers zijn welkom hoor, maar ze moeten ons niet hun regels op gaan leggen. Nu beklagen ze zich nog over de haan, maar straks over ezels of kikkers.”

De vakantie­buren legden zich er niet bij neer. Ze zeggen: ons huisje staat in een woon­wijk, niet op het platteland. Fesseau kreeg een aangetekende brief, de burgemeester kreeg een brief en er werd een notaris op de haan afge­stuurd. „Die constateerde dat Maurice drie opeenvolgende ochtenden verschillende keren heeft gekukeld”, vatte een krant het nuchter samen.

Op het eiland lopen nou eenmaal kippen, dat is normaal hier. Dit is plattelands­ge­bied

Maurice maakt te veel herrie. © AFP

Burgemeester

De burgemeester van Saint-Pierre d'Oléron, Christophe Sueur, bood aan te bemiddelen. Dat mislukte en toen stelde hij een gemeentelijke verordening op: Maurice mocht blijven. „Op het eiland lopen nou eenmaal kippen, dat is normaal hier. Dit is plattelandsgebied”, aldus Sueur. „Als ik naar de stad ga, vraag ik ook niet of de auto's geen lawaai willen maken.”

Eigenaresse Fesseau zette een petitie op, er volgde nog een tweede petitie, en al meer dan 100.000 Fransen zetten daar hun handtekening onder. Een burgemeester op het Franse vasteland stelde voor om 'gekukel' aan te merken als werelderfgoed met een beschermde status. Maar de vakantieburens lieten het er niet bij zitten en stapten naar de rechter.

Inmiddels waren de stembanden van de vier kilo wegende Maurice uitgegroeid tot een 'nationale kwestie'. In Saint-Pierre d'Oléron werd een 'Mars voor de Haan' georganiseerd. Maurice kreeg zijn eigen veelbezochte Facebookpagina. De landelijke pers reisde af naar het eiland, de haan verscheen overal op de Franse televisie, en kwaliteitskrant *Le Monde* omschreef de zaak als 'een symbool van ons bedreigde platteland'.

“Dit is een vissersstadje, we hebben hier lokale gewoontes, en die willen we zo houden”.

Voorkom vogelgriep bij je vogels

KleindierNed

Vogelgrieprisico

Het duurt al zo lang...maar het risico is niet voorbij!
Niets doen is geen optie.

Tussen 1 augustus 2022 en 1 december 2022
raakten alleen al 14 hobbyhouderijen met meer dan
50 dieren besmet plus een onbekend aantal met
minder dan 50 vogels.

Achteraf zeggen deze houders:

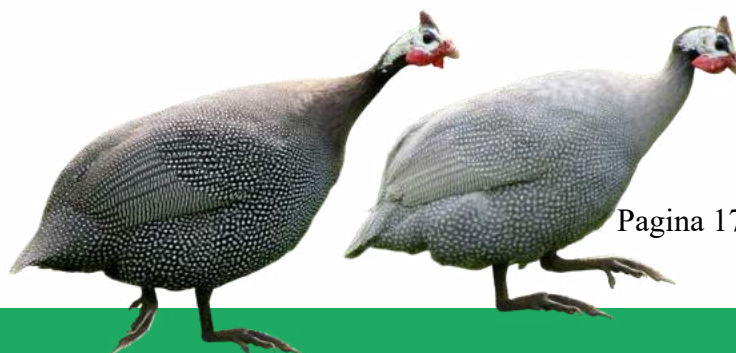
*'Als ik had geweten dat mij dit zou overkomen,
had ik vast betere maatregelen getroffen.'*

Hobbyrisicovogels zijn:

- hoenderachtigen, zoals kippen, kalkoenen, fazanten, kwartels, patrijzen, pauwen, parelhoenders
- watervogels, zoals zwanen, ganzen, eenden, duikers, aalscholvers, reigers, ooievaars, ibissen, flamingo's, futen, kraanvogels, rallen, steltlopers, meeuwen en sterns
- loopvogels, zoals struisvogels, nandoes, kasuarissen, emoes, tinamoes en kiwi's

Welke maatregelen?

Er geldt een landelijke afschermplicht voor hobbyrisico-
vogels. Soms wordt deze tijdelijk beperkt tot een aantal
regio's. Voor de juiste informatie zie [de pagina met
vogelgriepinformatie op de site van de NVWA](#).

Vermijd dat wilde watervogels op je terrein komen. Zij vormen het grootste risico voor een besmetting. Dit is het allerbelangrijkste. Dus:

1. Houd de vogels binnen een omheining die af te schermen is.

2. Voer de vogels binnen, of gebruik trapbakken (zelfsluitende voerbak), heel belangrijk.

3. Scherm het terrein van boven af met linten of draden.

4. Gebruik dubbel (windbreek)gaas bij verbinding met open water.

5. Vermijd een vrije aanvliegroute wilde (water)vogels door aanplanting van bomen en heesters.

Bij meerdere vogelsoorten: houd watervogels gescheiden van andere vogels.

7. Laat een niet-vogelhouder direct dode vogels uit de omgeving verwijderen.

Wat te doen als je dode vogels vindt in jouw omgeving?

1. Bij voorkeur niet zelf, maar door een niet-vogelhouder dode vogelsper direct uit de omgeving verwijderen. Veren van dode vogels kunnen 30 dagen besmet blijven. Wilde dieren als eksters, kraai-en, bunzing, marters, vossen, ratten en roofvogels dragen bij aan verspreiding van dit materiaal, mogelijk naar uw locatie.
2. Ga met de rug naar de wind staan, omvat de dode vogel met een zak. Rol deze zak zorgvuldig dicht en laat deze in een anderschone zak glijden en sluit deze zak af. Voer deze zakken af naar de gemeentewerf. Begraven ter plekke mag ook, minimaal 40 centimeter diep onder het maaiveld.

Wat gebeurt er als je getroffen wordt door vogelgriep?

1. Bij een verdenking ben je verplicht dit te melden bij je dierenarts of bij de NVWA (045) 546 31 88.
2. Op een hobbylocatie met minder dan 50 dieren verwijst de NVWA jemeestal naar de plaatselijke dierenarts.
3. De plaatselijke dierenarts komt op je houderij en neemt monsters vande vogels. De monsters worden gestuurd naar DSU-CVI te Lelystad. Naeen positieve uitslag komt de NVWA en neemt 'ambtelijke' monsters.
4. Als de uitslag van de monsters vogelgriep bevestigt dan komt deNVWA de ruiming bespreken.
5. De levende dieren worden getaxeerd voor vergoeding na ruiming.
6. Bij een houder met meer dan 50 vogels wordt een vervoersverbod voor alle vogels ingesteld voor 30 dagen in een cirkel van 10 km. Dusook voor commerciële pluimveehouderijen in dit gebied.

Vogelgriep is een zoönose

Vogelgriep is een ziekte die van dier naar mens en soms ook omgekeerd kan overgaan. De huidige variant is weliswaar minder gevaarlijk voor de mens, maar dit kan veranderen. Door de wijze van houden van onze dieren en de snelle herkenning van vogelgriep zal een vogelgriep pandemie onder mensen in ons land niet snel kunnen ontstaan.

Dat neemt niet weg dat je besmet kan raken door contact met besmette vogels. Dit kan tot griepachtige verschijnselen leiden waaronder ontsteking van het oogslimvlies. Daarom is het altijd belangrijk bij klachten aan de huisarts te melden dat je vogelgriepgevoelige dieren hebt. De huisarts kan dan de juiste instanties raadplegen.

KleindierNed

NOS Nieuws•Donderdag 23 februari, 14:35

Prik tegen vogelgriep mag straks van Brussel, maar er is nog geen vaccin

Dieren mogen van de Europese Commissie een prik krijgen tegen de vogelgriep. Vaccineren is vanaf 12 maart toegestaan, maar er is nog geen vaccin beschikbaar.

Vaccinatie staat al langere tijd ter discussie, vooral sinds de enorme wereldwijde uitbraak van vogelgriep die in 2021 begon. Sinds de jaren 90 hanteert de EU een non-vaccinatiebeleid voor vogelgriep en een aantal andere dierenziekten zoals mond-en-klauwzeer.

Bij het instellen van dat non-vaccinatiebeleid speelden handelsbelemmeringen naar landen buiten de EU een rol, maar ook het argument dat vaccineren duurder was dan ruiming bij een uitbraak. Door langdurige en grootschalige vaccinatie kwamen de ziekten in eerdere decennia ook lange tijd niet meer op grote schaal voor.

De nieuwe vogelgriepepidemie bracht daar verandering in. De zeer besmettelijke H5N1-variant teistert vogels op boerderijen en in het wild sinds 2021, maar soms ook zoogdieren. Tussen oktober 2021 en september 2022 waren er meer uitbraken dan ooit in 37 Europese landen, wat resulteerde in 50 miljoen gedode vogels.

Wereldwijd legden in 2022 door de ziekte ruim 200 miljoen vogels het loodje. Daarmee is het een van de grootste vogelgriepepidemieën ooit. In enkele zeldzame gevallen is de ziekte ook overgeslagen op mensen.

Door de enorme epidemie is het non-vaccinatiebeleid niet langer houdbaar. Daarom komt de Commissie met speciale regels voor vaccinatie tegen vogelgriep, heeft Eurocommissaris Kyriakides (Gezondheid en Voedselveiligheid) aangekondigd.

De regels moeten helpen om de ziekte onder controle te houden en verspreiding te voorkomen. "In het licht van de ernstigste uitbraak in de recente geschiedenis heeft de strijd tegen vogelgriep de hoogste prioriteit. Deze uitbraak veroorzaakt enorme schade aan de agrarische sector en verstoort de handel", vindt de Eurocommissaris.

De nieuwe aanpak moet het ook mogelijk maken om gevaccineerde dieren en vleesproducten van die dieren te vervoeren. Lidstaten moeten hun beleid wel op elkaar afstemmen, zodat er geen regionale verschillen of handelsbeperkingen ontstaan, benadrukte de Eurocommissaris. Die handelsbelemmeringen tussen verschillende EU-landen zijn er nu nog wel.

In Nederland en daarbuiten worden vaccins ontwikkeld. Vorig jaar begon de Wageningen University met een vaccinatieproef. Het onderzoek is afgerond, maar de resultaten worden nog verwerkt.

Kip Henny Penny dringt zwaarbeveiligde Pentagon binnen

© AP Woensdag 2 februari 2022 om 23:09

Een rondzwervende kip is gevonden in een zwaarbeveiligde zone van het Pentagon, het hoofdkwartier van het Amerikaanse ministerie van Defensie.

Het Pentagon moet een van de zwaarst, zo niet het zwaarst beveiligde domein en gebouw ter wereld zijn. Dat er plots een kip vrij rondloopt, het is niet vrijgegeven hoe diep de hen al was doorgedrongen op het domein én dus hoeveel controleposten de kip al passeerde, is in Amerika dan ook nieuws.

Het is totaal onduidelijk waar de kip vandaan kwam of hoe ze bij het Pentagon kwam. Zeker is dat de kip werd meegenomen door de dierenbescherming. Maar nu de kip door zijn gewaagde stunt zo bekend is in de VS, is het zeker dat Henny Penny van het rooster zal gespaard blijven.

47^e Hauptsonderschau van de Duitse Barnevelderclub in Schopfloch op 15 en 16 oktober 2022.

Ondanks de corona pandemie werd in oktober j.l. de Hauptsonderschau van de Duitse Barnevelderclub in Schopfloch gehouden in samenwerking met de Duitse vereniging voor de Vorwerkhoenders. Schopfloch (Beieren) ligt ongeveer 605 kilometer van Utrecht.

Ingeschreven waren 658 Barnevelders waarvan 213 grote en 445 krielen, alsmede 40 grote Vorwerkhoenders en 78 Vorwerkhoender krielen.

Als we de terughoudendheid van de fokkers i.v.m. corona in acht nemen, is dit een goed resultaat te noemen.

Ingeschreven werden:

Grote Barnevelders

bruin zwart dubbel gezoomd	40 hanen	74 hennen
bruin blauw dubbel gezoomd	2 „	3 „
zilver zwart dubbel gezoomd	5 „	15 „
donker bruin	4 „	5 „
zwart	8 „	18 „
wit	5 „	10 „
blauw	6 „	18 „

Kriel Barnevelders

bruin zwart dubbel gezoomd	58 hanen	121 hennen
bruin blauw dubbel gezoomd	17 „	21 „
zilver zwart dubbel gezoomd	21 „	40 „
donker bruin	20 „	29 „
zwart	20 „	35 „
wit	10 „	18 „
kernfarbig	7 „	7 „
AOC blauw	3 „	10 „

De opening van de Show wordt verricht door Manfred Muller (links) voorzitter van de Duitse Barnevelderclub en Christian Thomas voorzitter van de Duitse Vorwerkhoenderclub.

Een overzicht van de show met ruim 650 dieren

Ook de Deense Barnevelderclub is aanwezig met onder andere de (in Nederland geboren) voorzitter Arno van Herpen (links achterin). Hier in gesprek met Manfred Muller.

**Beste grote haan
dubbelgezoomd van de heer
Reinhard Fischre (U 97)**

**Beste grote hen dubbelgezoomd
van jeugdlid Luca Glaser (F 96)**

**Beste grote haan blauw
dubbelgezoomd van
fokkerscombinatie Petersen
& Hanser (ZG 95).**

**Beste grote hen blauw
dubbelgezoomd van
fokkerscombinatie
Petersen & Hansen (ZG
94)**

**Beste grote haan zwart van
Tobias Lohstroh (U 97)**

**Beste grote hen zwart van Tobias
Lohstroh (F 96).**

Een van de betere grote haan wit
van Bernd Lehmann (ZG 93)

Beste grote haan blauw van
Marcel Weber (F 96)

Beste grote hen zilver dubbelgezoomd van Wilfried Schlomer (ZG 95).

wellteam: wellformat schöneberg wellcarton welllogistik www.wellteam.de	
Bewertungskarte für Rassegeflügel BDRG www.bdrgr.de	
Katalog-Nr. 539	
Vorzüge: <i>Vorzügl. Hauptrasse Merkmale</i>	
Wünsche:	
Fehler/Mängel: <i>zeigt M-Zacke</i>	
Ausschließende Mängel in Kondition und/oder Pflege	
Ring-Nr. <i>NL-H 8541/22</i>	Bewertungs- punkte U
Preisrichtervereinigung Westfalen-Lippe Jens Strimmel Stempel Preisrichter	Punkte O Preis

Deze hen is volgens de keurmeester perfect (zie keurkaart) en had een U kunnen krijgen als de kam beter was geweest. Dit laat zien hoe streng de Duitse keurmeesters zijn met betrekking tot kammen. Tussen tand 3 en 4 is de inkeping minder diep. In Nederland is dit geen probleem, in Duitsland reden voor een O!

Beste kriel haan zwart
van Anna en Peter Lugges
(U 97)

Beste kriel hen zwart van Klaus
Wagner (F 96).

Beste kriel haan wit
van Stefan Wanzel (U
97).

Beste kriel hen wit van
fokkerscombinatie
Homrighausen (U 97)

Beste kriel haan blauw (AOC klasse) van fokkerscombinatie Wesp & Klatt (ZG 93).

Beste kriel hen blauw (AOC klasse) van fokkerscombinatie Wesp & Klatt (ZG 94).

**Beste kriel haan
Mahonie roodbruin van
Erwin Neid (F 96).**

**Beste kriel hen Mahonie
roodbruin van Arno de
Boer (NL) (F 96).
Gefeliciteerd Arno!**

Beste kriel haan blauw
dubbelgezoomd van
Ralf Elfers (U 97)

Beste kriel hen blauw
dubbel gezoomd van Ralf
Elfers (U 97)

**Beste kriel haan
dubbelgezoomd van
Manfred Muller (U 97)**

**Beste kriel hen dubbel
gezoomd van Ralf Elfers (U
97)**

Beste kriel haan zilver
zwart dubbelgezoomd van
Franko Rodiger (F 96)

Beste kriel hen zilver
zwart gezoomd van
Christian Thomas (U 97)

Wie weet welk kippenras dit is?

Op YouTube kwam ik een filmpje tegen met daarin de volgende kippen. Weet u welk ras dit is en waar de enorme poten voor dienen? U kunt uw ideeën en opmerkingen sturen naar: [secretaris @Barnevelderclub.nl](mailto:secretaris@Barnevelderclub.nl).

Haan

Hen

De haan met duidelijk in beeld de enorme poten die zowel bij de hen als de haan aanwezig zijn.

Barnevelder kippen

door Hans L. Schippers

Dit bijzonder fraaie boek over de Barnevelder en haar oorsprong
is te bestellen via de website van de vereniging.
De kosten bedragen € 15,00 (+ € 6,50 verzendkosten)